

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

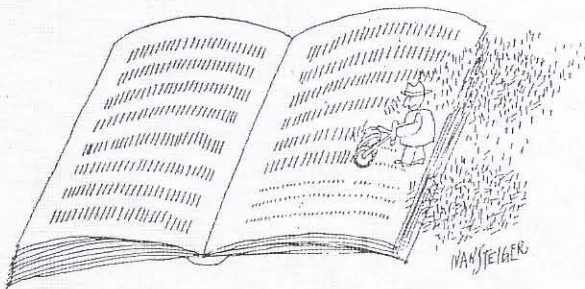
ΤΟΥ Κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
Έπ. Καθηγητού του Πανεπιστημίου Αθηνών

Η πληροφορική στή ζωή μας

Αποχαιρετισμός στα γράμματα

«Λέξη με έντεκα γράμματα» άκούστηκε ή φωνή του διευθύνοντος τού τηλεοπτικό παιχνίδι. Όταν, με τις διαδοχικές προσπάθειες των τηλεθεατών, είδαμε στην οθόνη μας γραμμένη ολόκληρη τή λέξη - άπάντηση καταλάβαμε ότι έπρόκειτο για τήν πιό σύγχρονη, αλλά και πιό αναλφάβητη... έπιστήμη τής εποχής μας.

Αναλφάβητη γιατί ή γ ρ α φ ή τής είναι ά-γράμματα, ψηφιακή. Πρόκειται για μιá γραφή μετά τήν γραφή, μιá μετα-γραφή, μιá ψηφιακή άπεικόνιση τής γραφής. Τά γράμματα άντικαθίστανται πράγματι με μιá διωνυμική μονάδα 0-1, ή όποια, με διαφόρους συνδυασμούς, κατόπιν διαδοχικών κωδικοποιήσεων και άποκωδικοποιήσεων, μεταγράφει, καταγράφοντας στή «μνήμη» των ήλεκτρονικών υπολογιστών όλες τις δυνατές γνώσεις¹. Λέξη, λοιπόν, με έντεκα γράμματα: Πληροφορική.

Έκτόπιση, με τή μέθοδο τής άποφιλώσεως...

Γράμματα, τέλος! Στο έξής οι λέξεις θα άποτυπώνονται με ψηφία, με άριθμούς... Ο λόγος, πού παίρνει πρόσωπο με τά έμορφα γράμματα, θα έμφανίζεται υπό νέα μορφή. «Παράγει γάρ τó σχήμα τού κόσμου...» (Α΄ Κορινθ. ζ΄ 31). Πρò τού τέλους, όμως, έμεις θα θέλαμε νά τιμήσουμε αυτά τά γράμματα, χρησιμοποιώντας ένα κείμενο στο όποιο, με άριστοτεχνικό τρόπο, ό Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος μιλάει για τó άλφάβητο σά μιá σειρά ζωντανές παρουσίες. Τó κείμενο αυτό, άπό

τò μυθιστόρημά του «Τά έφτά κοιμισμένα παιδιά τής Έφέσου», μάς ήρθε συνειρμικά στήν μνήμη με τήν εúκαιρία τής μνήμης των Αγίων έπτά Παίδων εν Έφέσῳ (4 Αύγουστου). Τò συναξάρι συνιστά κατά τήν έμολογία τού συγγραφέα τόν πυρήνα τού βιβλίου του.

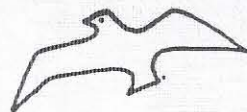
Έμεις δέν θα θέλαμε νά συσχετίσουμε τó γεγονός τής άναστάσεως των έφτά παιδιών με τυχόν άνάσταση τής γραφής πού πάει νά χαθεί. Η ζωή, όπως λένε, συνεχίζεται και οι μεταλλάξεις είναι στους κανόνες τού παιχνιδιού. Δέν θα θέλαμε όμως νά στερήσουμε τούς αναγνώστες μας άπό τήν αισθητική άπόλαυση ένός έκλεκτου κειμένου. Τó γράμμα, ή ό λόγος για τά γράμματα στήν προκειμένη περίπτωση, δέν άποκτείνει αλλά ζωοποιεί. Τó παραθέτουμε εúθως άμέσως μετά τó άρθρο μας.

Μηχανογράφηση

Όλοι μιλάνε έδώ και χρόνια για τήν π ρ ό κ λ η σ η τής πληροφορικής. Όμολογούν ότι ή πληροφορική είναι κορυφαίος παράγοντας άνάπτυξης. Αναφέρονται στις έπιπτώσεις τής πληροφορικής στήν κοινωνία μας. Η Εύρωπαϊκή Κοινότητα διαθέτει στή χώρα μας δεκατρία δισεκατομμύρια με τó Μεσογειακό Όλοκληρωμένο Πρόγραμμα (ΜΟΠ) για τήν πληροφορική, με στόχο τόν έκσυγχρονισμό και τήν ένταξη τής σύγχρονης τεχνολογίας στήν δημόσια δ ι ο ί κ η σ η, τήν υγεία, τήν εκπαίδευση, τήν έρευνα κ.λπ.

Άπό πρόσφατη έκθεση τής αντίστοιχης έπιτροπής τής Ε.Ο.Κ. πληροφορούμεθα, ότι μέχρι τó 1990 υπολογίζεται ότι τó 70ο ο των εργαζομένων στήν Εύρώπη και ένα άνάλογο ποσοστό στή χώρα μας, είτε θα έρχεται σέ άμεση έπαφή με ήλεκτρονικούς υπολογιστές, είτε θα δέχεται έμμεσα τήν επίδραση των νέων τεχνικών τής πληροφορικής στή δουλειά του. Γι' αυτό είναι πολλοί εκείνοι πού προτείνουν τήν σύνδεση τής πληροφορικής με τήν έ κ π α ί δ ε υ σ η². Στήν χώρα μας έχουν ήδη γίνει μικρά βήματα άπό πλευράς σχο-

σε δρόμους ποιμαντικής διακονίας

λείου. Σχεδόν στο σύνολό του, όμως, ο τομέας της πληροφορικής καλύπτεται στην Ελλάδα από την ιδιωτική πρωτοβουλία.

Στην πράξη, όλοένα και περισσότερες επιχειρήσεις αλλά και δημόσιες υπηρεσίες οργανώνονται κατ' αυτόν τον τρόπο. Οι διάφορες ειδικές εκθέσεις, όπως πρόσφατα, 11 με 16 Μαρτίου 1988, ή Μηχανοργάνωση '88, «μας ξεναγούν σήμερα στην τεχνολογία του 2000». Πληροφορική - Τηλεπληροφορική, κομπιούτερ, εκτυπωτές, προγράμματα, δισκέτες και λοιπά «άντικείμενα» του νέου αυτού μαγικού κόσμου επιδεικνύονται και προβάλλονται. Υπήρχε μ.α. και ειδικό περίπτερο της Κοινότητας, στο οποίο παρουσιάζοντο, αποκλειστικά, προγράμματα πληροφορικής της Ε.Ο.Κ. Η Επιτροπή άλλωστε των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων οργάνωσε το σημαντικό Ευρωπαϊκό Συνέδριο Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών EURINFO '88 στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας από 16 έως 20 Μαΐου 1988.

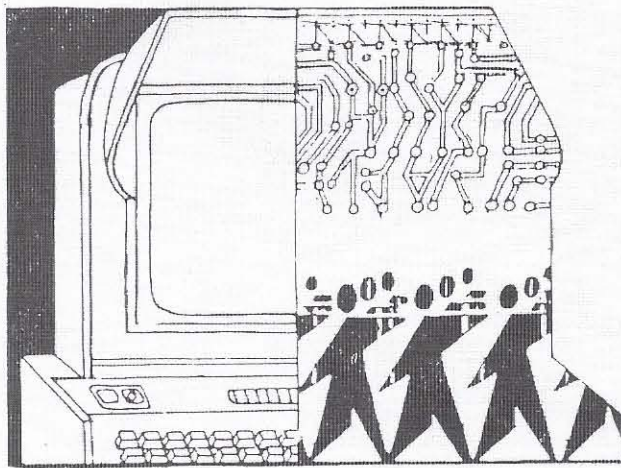
Με την ελπίδα της πληροφορίας

Οι ελπίδες του κόσμου στρέφονται ενεργά προς αυτή την κατεύθυνση. "Όλα τα προβλήματα θα επιλύονται μέσω αυτού του καινούριου τρόπου οργάνωσης! Θα έχουμε τις πληροφορίες μας «όπως τις θέλουμε και όταν τις θέλουμε». Οι ταχύτητες εκτέλεσης των εντολών μας πλησιάζουν εκείνες του φωτός. «Πές το και θα γίνει» ακούγεται μία φωνή μέσα μας. "Έχουμε σχεδόν την αίσθηση ότι η παντοδυναμία της σκέψης και της επιθυμίας του ανθρώπου πραγματοποιείται εδώ και τώρα.

Τώρα πιά, έχουμε την εντύπωση, ότι ο άνθρωπος είναι εκείνος που «δορυφορείται» από άλλες «τάξεις»... Δεν δορυφορείται «αγγελικαίς τάξεσιν», αλλ' από «τάξεις» άλλου τύπου. Πώς να τις ονομάσουμε; Κυματοειδείς, σωματιδιακές; Σε ποια τάξη ανήκουν; Τήν φυσική ή τήν πνευματική; "Όλα θα εξαρτηθούν από το πώς δρίζουμε το φυσικό ή το πνευματικό.

Από μία άποψη ανήκουν στο «πνεύμα», αν θελήσουμε να παίξουμε λίγο με τα αρχικά ενός προγράμματος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το «Ευρωπαϊκό στρατηγικό πρόγραμμα έρευνας και ανάπτυξης της πληροφορικής τεχνολογίας». European strategic programme for research and development in informa-

tion technology, ESPRIT = «πνεύμα»³. Αυτές, λοιπόν, οι τάξεις είναι πανταχού παρούσες και τα πάντα πληρούσες... Δημιουργούν επομένως μία νέα τάξη.

«Ο άνθρωπος, άλλαις... τάξεσιν δορυφορούμενος!

Το στίχο προέρχεται από την προμετωπίδα της εφημερίδας του Ίνστιτούτου Πληροφορικής στο Namur του Βελγίου «Journal de reflexion sur l' informatique» (τεύχος 1, Μαρτίου 1984).

Ο ανταγωνισμός των εξοπλισμών αντικαθίσταται από τον ανταγωνισμό των πληροφοριών. Η «τεχνητή νοημοσύνη» αντικαθιστά τήν φυσική νοημοσύνη. Η φτώχεια και ο πλούτος δεν θα μετριέται με υλικά αγαθά και χρήματα. Οι παραδοσιακές Τράπεζες θα πάψουν να παίζουν ένα τόσο καθοριστικό ρόλο. Ο υπερχρεωμένος Τρίτος Κόσμος θα εξαρτάται από άλλου τύπου δάνεια, από άλλου τύπου Τράπεζες, τις «Τράπεζες Πληροφοριών». Στόν διεθνή ορίζοντα δημιουργούνται νέου τύπου ανάγκες, γίνονται ήδη φανερές νέες εξαρτήσεις, νέες εκδισαμοί, νέες υποχωρήσεις.

Άρχαία και σύγχρονη παραπληροφόρηση

Η πληροφορία, οι πληροφορίες, ο τρόπος μεταδόσεώς τους, ή με ελάχιστα στοιχεία μεταβίβαση πάρα πέρα του μέγιστου των πληροφοριών χωρίς λάθη, είναι μερικά από τα ζητήματα που απασχολούν τήν επιστήμη της Πληροφορικής⁴, αλλά και τους ειδικούς επιστήμονες, τους τεχνικούς. "Άλλα ενδιαφερόμενα είναι τα ζητήματα που απασχολούν και τα έρωτήματα που

θέτουν πολιτικοί, πνευματικοί ήγέτες, οι άνθρωποι της Έκκλησίας. Ίδιαίτερα οι τελευταίοι.

Είδαμε προηγουμένως ότι υπάρχει ο φόβος, ο κόσμος της πληροφορικής να γίνει ένα μέσον συναλλαγών στα χέρια πολλών. Παρά την φαινομενικά «άυλη», «πνευματική» μορφή της, η πληροφορία είναι ένα υλικό αγαθό και προϊόν που μάς προκαλεί για συσσώρευση, για κατοχή, για άφρονα πλουτισμό (πρβλ. παραβολή του άφρονος πλουσίου, Λουκά ιβ' 16-21). Υφίσταται, πραγματικά, ο κίνδυνος, ο κόσμος της πληροφορικής να παραμεινει ένας κόσμος της τάξεως του «έχειν»⁵.

Ο σύγχρονος άνθρωπος εξάλλου έχει έμπιστοσύνη, ελπίζει, πιστεύει στις νέες δυνατότητες που του παρέχει η πληροφορική να γίνει παντογνώστης, να φθάσει στα μέτρα της θεότητας, να γίνει κι αυτός «ως θεός» (Γένεση γ' 5). Γι' άλλη μιὰ φορά ο άνθρωπος δοκιμάζεται από τον πειρασμό της αυταρκειας και αυτονομίας σε συνδυασμό μάλιστα με ένδεχόμενη παραπληροφόρησή του, όπως συνέθε τότε στην διήγηση για την πτώση του ανθρώπου.

Όπως ο όφιος, με παραπειστική ερώτηση παραπληροφόρησης εξηπάτησε τότε τον πρώτο άνθρωπο διαβάλλοντας τον Θεό (Γένεση γ' 1 και 3), έτσι και τώρα ο ίδιος ο άνθρωπος χειριζόμενος την πληροφορία και διοχετεύοντας κατά βούληση όσες πληροφορίες κρίνει αυτός αναγκαίες να μεταδοθούν, διαμορφώνει την κοινή γνώμη και κατευθύνει εκεί όπου αυτός θέλει τις σκέψεις και τις αποφάσεις των ανθρώπων⁶. "Ας μη λησμονούμε, ότι κύριος στόχος της πληροφορικής είναι η παροχή στοιχείων που να βοηθούν στην λήψη (ή μη λήψη) και στην εφαρμογή (ή μη εφαρμογή) αποφάσεων.

Με την πληροφορία της ελπίδας

Είναι, λοιπόν, χρήσιμο, ένδεχομένως όμως και επικίνδυνο όπλο ή πληροφορική. Τα αποτελέσματα θα εξαρτηθούν από τον τρόπο χρήσης της και από την στάση μας απέναντί της.

Εάν ο άνθρωπος έμπιστευτεί τό είναι του στις υπηρεσίες της και παραδοθεί σ' αυτήν, εάν στηρίξει τις ελπίδες του και την πιστέψει σαν την μοναδική σωτηρία του, τότε κινδυνεύει μετά την πρώτη γοητεία. Οι επενδυμένες σε άλλότρια αντικείμενα επιθυμίες του δέν θα μπορέσουν να κορέσουν, να πληρώσουν την πείνα του και την δίψα του.

Εκείνο που προφανώς χρειάζεται ο σημερινός άνθρωπος είναι ή «πληροφορία (= ικανοποίηση, πλήρωση) της ελπίδος» (Έβραίους ς' 11) και ή «πληροφορία (= πλήρωμα) πίστewς» (Έβραίους ι' 22).

μία σώζουσα, δηλαδή, πληροφορία, που να φέρνει στην θύμησή μας μία έντολή που να σώζει («μεινήμενοι ούν της σωτηρίου έντολής»)...

Απαιτείται, λοιπόν, νήφουσα προσοχή ούτως ώστε ο άνθρωπος να μήν συγχέει τά δύο δένδρα του Παραδείσου και άναμένει από τον καθένα άλλ' άντ' άλλων, αυτό, δηλαδή, που δέν μπορεί να του προσφέρει.

Θά χρειασθεί, όμως, να έπανέλθουμε.

1. Γραφική παράσταση αυτής της μεταγραφικής ψηφιακής απεικόνισως βλ. στο άνάτυπό μου Σ τ ι γ μ ι ό τ υ π α κ α ι π ε ρ ι π λ α ν ή σ ε ι ς σ ε δ ρ ό μ ο υ ς π ο ι μ α ν τ ι κ ή ς δ ι α κ ο ν ι α ς, άρ. 2, Αθήνα 1984, σ. 64 καθώς και στον «Έφημέριο» τό έτους 1984, σ. 121.

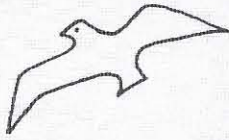
2. Βλ. τό σημείωμα της Άφροδίτης Κουραμένου, Πληροφορική στα σχολεία, τώρα ή ποτέ («Η Καθημερινή» 5 Ιουνίου 1988) και τό ειδικό αφιέρωμα στο περιοδικό «Le Monde de l' éducation» (τεύχος Νοεμβρίου 1987, σ. 36-52, 79-81).

3. Περιγραφή και αξιολόγηση αυτού του προγράμματος γίνεται στα πρακτικά (σ. 22-24) του Συνεδρίου «Η Εδρώπη και οι νέες τεχνολογίες» που έγινε στις Βρυξέλλες, 6 με 7 Νοεμβρίου 1984 και εκδόθηκε από την Οικονομική και Κοινωνική Έπιτροπή των Εθρωπαϊκών Κοινοτήτων. Βλ. επίσης τό τεύχος 2/1988 της «Εθρωπαϊκής τεκμηρίωσης», τό αφιερωμένο στην Πολιτική της Εθρωπαϊκής Κοινότητας για την Έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (σ. 35-42).

4. Μερικά πρώτα στοιχεία μπορεί να βρει ο άναγνώστης στο βιβλίό μου Π ο ι μ α ν τ ι κ ή π ρ ο ε τ ο ι μ α σ ί α τ ω ν μ ε λ λ ο ν ύ μ φ ω ν, Αθήνα, Ε.Κ.Κ.Ε., 1981, σ. 114 - 118 και στο κεφάλαιο «Δυσκολίες επικοινωνίας» των Σ τ ι γ μ ι ο τ ύ π ω ν κ α ι π ε ρ ι π λ α ν ή σ ε ω ν... άρ. 2, σ. 59-67 («Ο Έφημέριος» 1984, σ. 120-122). Βιβλία για Computers και άλλα σχετικά περιλαμβάνονται σε τιμοκατάλογο του βιβλιοπωλείου Gutenberg. Ο κατάλογος αυτός περιέχει τίτλους βιβλίων που είχαν εκτεθεί σε έκθεση του βιβλιοπωλείου τό καλοκαίρι του 1987. Υπάρχει επίσης συμπλήρωμα για βιβλία που κυκλοφόρησαν έν τή μεταξύ. Άνανεωμένος θά εκδοθεί τό φθινόπωρο του 1988.

5. Τις διαφορές των δύο κόσμων του «έχειν» και του «είναι» ως διαφορετικών τρόπων ζωής έχει αναλύσει διεξοδικά ο Έριχ Φρόμμ στο βιβλίό του, Ν ά έ χ ε ι ς ή ν ά ε ί σ α ι, σέ μετάφραση Έλένης Τζελέπογλου, Αθήνα, Έκδ. Μπουκουμάνη, 1978, 263 σ.

6. Την λεπτή αυτή εξισορρόπηση της πληροφόρησης μεταξύ άλήθειας και ψεύδους υποχρεούται να την πραγματοποιήσει υπεύθυνα ο παιδαγωγός και ο ποιμένας. Και οι δύο προσφέρουν μία βοήθεια στή λήψη αποφάσεων σε όσους τους συμβουλεύονται. Έδώ θά ήθελα να σημειώσω μία πολύ αξιολογική προσπάθεια προς αυτή την κατεύθυνση. Άναφέρομαι σέ μία δ η μ ό σ ι α σ υ ζ ή τ η σ η για γονείς (29 Μαρτίου 1978) και ένα σ ε μ ι ν ά ρ ι ο για μαθητές (1 - 12 Άπριλίου 1978) που όργάνωσε τό Γραφείο Ψυχολογικών και Παιδαγωγικών Μελετών των Έκπαιδευτηρίων Δούχα με θέμα, «Π λ η ρ ο φ ό ρ η σ η: Ά λ ή θ ε ι α κ α ι φ έ μ α». Οι εκδηλώσεις αυτές που όφείλονταν στην πρωτοβουλία της υπεύθυνας του Γραφείου, Κλινικής Ψυχολόγου Έλένης Κοκκοτάκη - Σταυροπούλου σημείωσαν άρκετά μεγάλη επιτυχία με ύψηλό βαθμό συμμετοχής και άνταπόκρισης του κοινού. Ο συντονιστής και οι εισηγητές, έγγυώντο την ποιότητα των όμιλών και των συζητήσεων (Δ. Τσαούσης, Σπύρος Ζευγαρίδης, Ιωάννης Μαρκαντώνης, Νίκος Άήμου, Γιάννης Παπαδόπουλος, Άθανάσιος Κανελλόπουλος, π. Ήλιος Μαστρογιαννόπουλος). Θά ήταν ευτόχημα να περατώνονταν ή έκδοση των πρακτικών εκείνων των εκδηλώσεων.

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

‘Η πληροφορική στή ζωή μας

ΤΟΥ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
‘Επ. Καθηγητού του Πανεπιστημίου ‘Αθηνών

Τò δένδρο τής γνώσεως...

Είναι αλήθεια, ότι τò δένδρο τής γνώσεως τού καλού και τού κακού έχει συνδεθεί με τήν γνώση γενικά, σάν ή απόκτηση γνώσεως ή γνώσεων από τόν άνθρωπο να ήταν ή να είναι ανταγωνιστική πρòς τήν παντογνωσία τού Θεού⁷.

Μόνο όταν ή γνώση προσανατολίζει τόν άνθρωπο στην ψευδαίσθηση τής αυτάρκειας και τής αυτονομίας γίνεται επικίνδυνη γι’ αυτόν, εγκιμονεί καταστροφές και τιμωρίες. Αυτό έγινε σαφές τόσο στην παρακοή τών πρωτοπλάστων όσο και στην διήγηση για τόν πύργο τής Βαβέλ⁸.

Γνώση, όμως, όρθα ιεραρχημένη όρίσκεται πάντοτε μέσα στην γραμμή πού ή βουλή τού Θεού χάραξε για τήν άσκηση τών δυνατοτήτων τού ανθρώπου.

‘Η άπέραντη γνώση πού ό άνθρωπος έχει συσσωρεύσει μέχρι τώρα απαιτεί νέους τρόπους καταγραφής, επεξεργασίας και αναλύσεως, τούς όποιους ή νέα επίσημη τής Πληροφορικής τούς τής προσφέρει.

‘Η γνώση και οί (κατα)γραφές της

‘Αν για ένα μεγάλο διάστημα στην ιστορία τής γνώσεως, ήταν έπαρκής ή καταγραφή της με τήν βοήθεια τής εικονικής, ιδεογραφικής, ιερογλυφικής, σφηνοειδούς, γραμματικής (με γράμματα, σύμφωνα μόνον ή και φωνήεντα) γραφής⁹, σήμερα, για να μπορέσει αυτή ή γνώση να τύχει πληρέστερης επεξεργασίας και αναλύσεως, ήταν αναγκαίο να βρεθεί ένας νέος τρόπος καταγραφής της. ‘Η διαδικασία αυτή γίνεται επίκτη με τήν ή λ ε κ τ ρ ο ν ι κ ή γ ρ α φ ή, και στή συνέχεια ήλεκτρονική επεξεργασία και άνάλυση τών κειμένων και άλλων προϊόντων τού ανθρώπου με τήν βοήθεια ό π ο λ ο γ ι σ τ ώ ν.

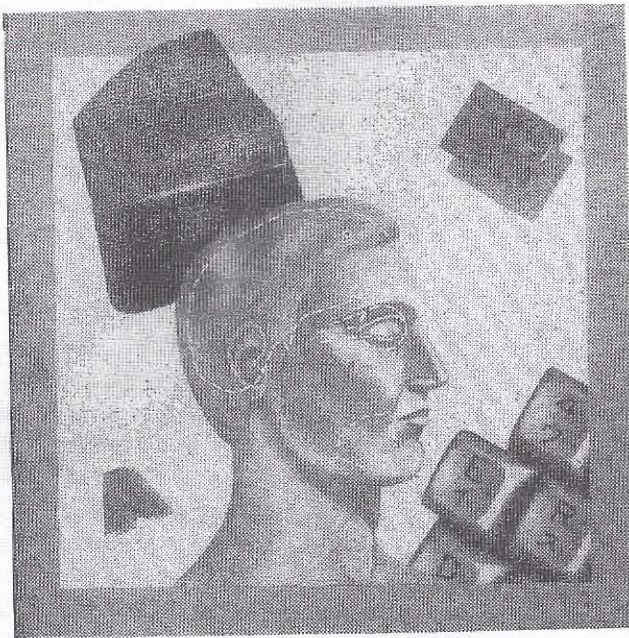
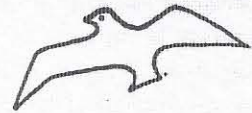
‘Η Πληροφορική συνιστά, θα λέγαμε, ένα είδος άλφαβήτου Μόρς, πού θέτει όμως τελεία και παύλα (!) στους μέχρι τώρα παραδοσιακούς τρόπους γραπτής επικοινωνίας. ‘Ο άνθρωπος, τὰ βασικά στοιχεία τής νέας αυτής γραφής και επικοινωνίας (0-1), τὰ παριστά «αβθαίρετα», χωρίς, δηλαδή, δεσμούς πρòς φωνήματα ή εικόνες (εικόνες, σύμβολα, φθόγγους, γραμμικά σύμβολα πού απέδιδαν συλλαβές ή φθόγγους), αλλά μέσω διακοπών ήλεκτρικού ρεύματος. Τò ήλεκτρικό ρεύμα περνάει στο κύκλωμα (1) ή δέν περνάει (0). Αυτός, όμως, ό τρόπος παραστάσεως άποτελεί πέραςμα πρòς ακόμα μεγαλύτερη άφαίρεση, τής όποίας τίς συνέπειες θ’ αντιληφθούμε σε ένατό ή εκατονπενήντα έσως χρόνια.

‘Ο κώδικας εξάλλου πού άποδίδει τήν ήλεκτρονική γραφή μäs επιτρέπει να ανακτήσουμε πράγματα πού χάθηκαν κατά τήν εξέλιξη τής γραφής. Σήμερα μπορούμε να κωδικοποιούμε τόν ήχο, τήν φωνή αύριο θα κωδικοποιούμε άποχρώσεις χρωμάτων και όσμων. ‘Ενα Ιαπωνικό έρευνητικό πρόγραμμα σχεδιάζει ένα τηλέφωνο πού θα μεταφράζει τήν συνδιάλεξη. Αυτό τò «τηλέφωνο - μεταφραστής» θα κυκλοφορήσει μέσα στα επόμενα δέκα χρόνια. ‘Ορισμένες τεχνικές επιτρέπουν ακόμα να κωδικοποιούμε και εικόνα.

‘Από τήν πρόσκληση για τήν ‘Εκθεση :
«‘Η γέννηση τής γραφής» :

* Συνέχεια εκ τής σελ. 243 τού ύπ’ αριθμ. 12 τεύχους.

σ ἐ δρόμους ποιμαντικῆς διακονίας

Ἐξώφυλλο ἀπὸ τὸ ἀνάτυπο τοῦ «Scientific American», Language, Writing and the Computer, New York 1985.

Διαφανῆς ἀνάγνωση τῆς κτίσεως

Ἄν, αὐτὸ ποὺ ἀποκαλοῦμε ἱστορία, συμπίπτει μὲ τὴν χρῆση τῆς ἀλφαριθμητικῆς γραφῆς, μήπως τὴν στιγμή ποὺ ἐγκαταλείπουμε αὐτὸν τὸν τρόπο γραφῆς ἐξερχόμεθα τῆς ἱστορίας; Καὶ τί σημαίνει γιὰ τὸν ἄνθρωπο αὐτὴ ἡ ἐξοδος ἐκεῖθεν τῆς ἱστορίας; Μήπως θὰ ἦταν προτιμότερη μία παλινδρόμηση ἐντεῦθεν τῆς ἱστορίας;

Ὁ Β. Θερμὸς ὑπαινισσόμενος προφανῶς τὴν προέλευση τοῦ χαρτιοῦ πᾶνω στὸ ὁποῖο τυπώνονται τὰ διδλία ἐκφράζεται ὡς ἑξῆς σ' ἓνα του στίχο:

«Τὰ βιβλία μου
ἦσαν πῶ ἐντυχισμένα
ὅταν ἦταν δέντρα»¹⁰.

Ἄσφαλῶς, δὲν διαφεύγει τῆς προσοχῆς του, ὅτι σήμερα ἔχουμε τὸν τρόπο νὰ ἐπαναφέρουμε στὴν τάξη τῶν δένδρων... τίς γνώσεις μας, ποὺ μέχρι τώρα ἦταν ἀποτυπωμένες σὲ βιβλία.

Ἄς μὴν ξεχνᾶμε, ὅτι γνωστὲς ἐταιρεῖες ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν (H/Y) ἔχουν ὡς σήμα κατατεθέν τους δένδρα ἢ καρποὺς δένδρων (Bull, Apple). Δὲν ἀποκλείεται ἡ ἐπιλογή τῶν σημάτων νὰ ἔγινε τυχαία

ἢ συμπτωματικὰ ἀπὸ τοὺς ἰδρυτὲς τῶν συγκεκριμένων ἐταιρειῶν. Σ' ἡμᾶς, ὅμως, προσφέρει συνειρμικὴ δυνατότητα νὰ προσεγγίσουμε τὰ πρῶτα μὲ τὰ ὕστερα.

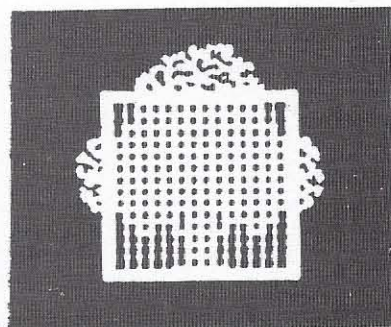
Ἡ νέα τάξη καὶ ὀργάνωση ποὺ φέρνει ἡ Πληροφορικὴ δὲν εἶναι ἀναγκαστικὰ καταστροφικὴ γιὰ τὴν τάξη τοῦ κόσμου. Ἡ «διαφανῆς» κάλυψη τῆς κτίσεως ἐκ μέρους τῆς Πληροφορικῆς ἐπιτρέπει τὴν θέαση τῆς βαθύτερης οὐσίας τοῦ κόσμου, γινόμενη ἔτσι «γνωστικὴ ἀνάγνωση» του (πρὸβλ. Πράξεις η' 30) καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι δυνατό νὰ ὀδηγήσει σὲ μία νέα ἀντίληψη περὶ «φυσικῆς θεωρίας»¹¹. Τὸ τελευταῖο διατυπώνεται ὡς καθαρὴ ὑπόθεση ἐργασίας πρὸς διερεύνηση καὶ περαιτέρω θεμελίωση.

Πληροφορία καὶ πληροφορίες

Ἡ Ἐκκλησία πάντως δὲν θὰ σταματήσει ποτὲ νὰ διερευνᾷ διὰ τῆς Θεολογίας τίς λεπτὲς σχέσεις μεταξύ τῆς τεχνολογικῆς προόδου καὶ τῆς πίστεως, τῆς πληροφορίας ἢ τῶν πληροφοριῶν τῆς Πληροφορικῆς καὶ τῆς πληροφορίας τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐλπίδος.

Τὸ Εὐαγγέλιο ὡς χαρούμενο ἄγγελμα καὶ καλὴ ἀγγελία εἶναι βέβαια πληροφορία, εἶδηση, δηλαδή, ποὺ ἀναγγέλλει τὴν σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου (βλ. Ρωμαίους α' 16, Γαλάτας δ' 4-5). Τὸ περιεχόμενο, ὅμως, αὐτῆς τῆς πληροφορίας δὲν εἶναι ἀπλῶς εἰδησιακὸ καὶ γνωστικὸ· ἐκπληρώνει τὴν ἐλπίδα καὶ διαβεβαιώνει τὴν πίστη (Ἐβραίους ε' 11, ι' 22).

Δὲν εἶναι μία πληροφορία ποὺ θὰ τύχει μιᾶς ἐγκεφαλικῆς νοητικῆς ἐπεξεργασίας μόνο, ἀλλὰ ἀπευθύνεται στὸ πλῆρωμα τοῦ ἀνθρώπου, στὸ σύνολο τῶν ψυχροσωματικῶν καὶ πνευματικῶν του λειτουργιῶν γιὰ νὰ τὸν ἐξωθήσει στὴν πράξη ἀφοῦ ἔχει «λειτουργηθεῖ» στὴν καρδιά («νοῦς ἐν καρδίᾳ»).

Ἡ Πληροφορικὴ Bull.

«Νοῦς ἐν καρδίᾳ»

Αὐτοῦ τοῦ τύπου ἢ «πληροφορία» βρίσκει τὴν πιὸ ἐκφραστικὴ τῆς διατύπωση στὴ χρήση τῆς στήν Συμβουλευτικῆ Πσιμαντικῆ, ἔχει ἔπου μεγάλοι διδάσκαλοι αὐτῆς τῆς «τέχνης τεχνῶν καὶ ἐπιστήμης ἐπιστημῶν» ἐπιχειροῦν νὰ δώσουν ἀπαντήσεις σὺς ὅσα τοὺς ἐρωτοῦν.

Ἡ πληροφόρηση σ' αὐτὲς τίς περιπτώσεις δὲν εἶναι μία ἀθόρμητη ροὴ πληροφοριῶν ἀπὸ τὸν ἐρωτώμενο (σύμβουλο) στὸν ἐρωτῶντα (συμβουλευόμενο). Δὲν ἐπιτελεῖται μία ἀμφίδρομη ἐπικοινωνία μεταξὺ Γέροντος καὶ ὑποτακτικοῦ ἢ ἐπισκέπτη. Ἡ πληροφόρηση αὐτὴ συντελεῖται ἀπὸ τὸν «πανταχοῦ παρόντα καὶ πάντα πληροῦντα» Θεόν, ὁ ὅποιος καὶ χρησιμοποιοῦ τὸν Γέροντα (ἄγιο) ὡς μεσάζοντα, ὡς «διάυλον» γιὰ νὰ περάσει τὴν «πληροφορία» τὴν ὁποία ἔχει ἀνάγκη ὁ ἐρωτῶν.

Πληροφορία καὶ συμβουλευτικὴ

Ἀξίζει κανεὶς νὰ μελετήσει ἐνδεικτικὰ τίς ἀποκρίσεις ὑπ' ἀριθ. τξά' - τξζ' (361 - 367) τοῦ Γέροντος Ἰωάννου πρὸς κάποιον ἀδελφόν (μοναχὸ) γιὰ ν' ἀντιληφθεῖ τὴν *δ ι α δ ι κ α σ ί α* λειτουργίας τῆς πληροφοροφύσεως¹².

Ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ πληροφορεῖ (ἐμπνέει) τὸν Γέροντα γιὰ τὸ τί θὰ πρέπει νὰ ἀπαντήσῃ. Πρέπει νὰ ἐρωτᾶται πάντοτε ὁ ἴδιος Γέροντας, ὥστε ἐὰν γιὰ τὸ ἴδιο πρᾶγμα ἐρωτηθεῖ πάλι καὶ ἀποκριθεῖ διαφορετικὰ νὰ μὴν ὑπάρξῃ σκάνδαλο ἀπὸ τὴ σκέψη ὅτι δῆθεν ὁ Θεὸς ἐμπνέει διαφορετικὰ πρᾶγματα σὲ διαφορετικοὺς συμβούλους.

Τυχὸν ἀλλαγὴ στὸ περιεχόμενο μπορεῖ νὰ ὀφείλεται σὲ διαφοροὺς λόγους. Εἴτε γιὰ τὸν Θεὸν θέλει νὰ δοκιμάσῃ τὸν ἐρωτῶντα, εἴτε γιὰ τὸν ὑπῆρξε ἀλλαγὴ στὴν καρδιά του καὶ ἀξίζει ν' ἀκούσῃ κάτι ἄλλο, εἴτε γιὰ τὸν ἄλλο ποὺ εἶναι ἀνεμεμεγεγμένον στὴν ὑπόθεση ἀλλαγῆς διάθεσης καὶ πρὸς χάρη του ὁ Θεὸς ὁμιλεῖ διαφορετικὰ μέσῳ τοῦ Γέροντος.

Ἐκεῖνο ποὺ ἐντυπωσιάζει εἶναι ὅτι οἱ ἀπαντήσεις δὲν εἶναι τοῦ τύπου «ἀπαξ διὰ παντός». Ἡ «ἐμπνευση» (πληροφορία) λαμβάνει ὑπόψη τῆς ὅλα τὰ νέα δεδομένα, δηλαδὴ τὰ πλήρη στοιχεῖα, ποὺ ἔχουν ἐν τῷ μεταξὺ προκύψει καὶ καταχωρηθεῖ σὺν σὲ κεντρικὴ τράπεζα πληροφοριῶν (Μ ν ή μ η μὲ κεφαλαῖο Μί) καὶ μεταφέρονται στὴν τερματικὴ μονάδα (μ ν ή μ η μὲ μικρὸ μί), ἢ ὁποία καὶ μεταδιβάζει — ἔχι ἀσφαλῶς ὡς «μεταδιβασθὴ σκέψεως» — τὴν ἀνάλογη πληροφορία στὴν «καρδιά» τοῦ τελικοῦ ἀποδέκτη, τοῦ συμβουλευόμενου.

Ἡ «ποιότητα» τῆς καρδιάς εἶναι ὅρος ἐκ τῶν ὧν

οὐκ ἄνευ γιὰ τὴν καλὴ λειτουργία τῆς πληροφοροφύσεως. Ὁ Γέρον Ἰωάννης εἶναι κατηγορηματικὸς:

«Πρὸς τὴν καρδίαν τοῦ ἐρωτῶντος ὁ Θεὸς ἐμβάλλει εἰς τὸ στόμα τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ» (Ἀποκρίσεις τξγ').

Πόσο, δηλαδὴ, σηκώνει καὶ ἂν τὸ λέει ἡ καρδιά του.

Ἡ εὐθύνη τοῦ συμβουλευόμενου εἶναι ὑψηλὴ πλήρως ἔχει ὡς συμπαραστάτη καὶ βοηθὸ στὴν ἐτοιμασία του τὸν Γέροντα ἀκόμα καὶ κατὰ τὴν ἀπουσία τοῦ ὁποίου ζητᾷ τὴν μεσολάβησή του γιὰ νὰ λάβῃ τὴν κατάλληλη γιὰ τὴν περίστασις πληροφορία, βεβαιότητα, ἐγγύηση ἀπὸ τὸ Θεόν.

Ἀνάλογα περιστατικὰ βρίσκουμε καὶ στὸ «Γεροντικό». Γιὰ παράδειγμα ἀναφέρουμε τὸν λόγο β' τοῦ Ἀδελφοῦ Παριδώ.

Ἀδελφοὶ ποὺ ἦλθαν γιὰ νὰ τὸν ρωτήσουν καὶ νὰ βεβαιωθοῦν ἂν πράγματι ἢ πρακτικὴ ποὺ ἀκολουθοῦν ὁδηγεῖ στὴν σωτηρία ἢ τὴν ἀπώλεια, δὲν ἔλαβαν ἀπάντησι. Οἱ μοναχοὶ ἐτοιμάζονταν ν' ἀναχωρήσουν στενοχωρημένοι. Οἱ προσκείμενοι στὸν Ἀδελφὸν τοὺς παρεγγόρουσαν λέγοντάς τους νὰ μὴ στενοχωροῦνται ποὺ δὲν τοὺς μίλησε γιὰτί:

«οὕτως ἐστὶν ἡ συνήθεια τοῦ γέροντος οὐ ταχέως λαλεῖ, ἐὰν μὴ πληροφοροφύσῃ αὐτὸν ὁ Θεός».

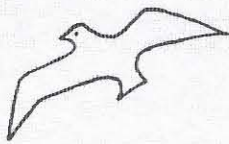
Τελικὰ, ὅταν φεύγοντας πῆγαν νὰ πάρουν τὴν εὐχή του ὁ Γέροντας τοὺς εἶπε αὐτὸ ποὺ εἶχε νὰ τοὺς πεί:

«καὶ πληροφοροφθέντες ἀπῆλθον μετὰ χαρᾶς»¹³.

7. Θεολογικὴ ἐρμηνεία γιὰ τὰ δύο δένδρα (ξύλα) στὸν Παράδεισο, βασίζομενος στὴν διδασκαλία τῶν ἱερῶν Πατέρων, κάνει ὁ Μητροπολίτης Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Διονύσιος στὴν ἄρτια μελέτη του, *Τὰ φυτὰ καὶ τὰ δένδρα εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων*, Κοζάνη 1959 (ἀνάτυπον ἐκ τοῦ Α' Τόμου τῆς «Οἰκοδομῆς»), σ. 10-12 καὶ σ. 24-25 (ὑποσημείωση ἀρ. 19). Βλ. καὶ λῆμμα «Δένδρον» (Θρησκευτικὴ, Ἁγία Γραφή), στὴν Θ.Η.Ε. τ. 4, 1964, σ. 1009 - 1010 καὶ στὸ Ἀεζικὸ Βιβλικὴ Θεολογία, Ἀθήνα 1980, σ. 241 - 242. Τὸ δένδρον ὡς σύμβολο τῆς γνώσεως δάσει μυθολογικῶν στοιχείων τῶν Σημιτῶν καὶ τῶν Αἰγυπτίων ἐξετάζει ὁ Α. Κ. Νάσιουτς στὴν μυθο - βιολογικὴ μελέτη του, *Τὸ τριῶμα τοῦ Ἀδάμ*, Ἀθήνα, Ἐκδ. «Κέδρος», 1982, σ. 159 - 174, ἰδιαίτερα ἀπὸ σ. 164 κ.ε. καὶ σ. 205 - 209.

8. Ἀξιόλογες ἐρμηνευτικὰς παρατηρήσεις καὶ θεολογικὴ προσέγγισις τῆς ἱστορίας τοῦ πύργου τῆς Βαβέλ κάνει ὁ λέκτωρ Μιλτιάδης Δ. Κωνσταντίνου στὸ ἔργο του, *Τεχνολογικὴ πρόδοσις καὶ ἀνθρώπινες σχέσεις*, σχολιάζοντας τὸ Γενέσεως ια' 1-9, στὸ περ. «Γρηγόριος ὁ Παλαμάς» 71, Μάρτιος - Ἀπρίλιος 1988, σ. 317 - 323.

9. Πανοραμικὴ ἀποψη γιὰ τὴν ἱστορία τῆς γραφῆς παρουσίασε ἡ ἐκθεση ποὺ ὀργάνωσε τὸ Ἐργασίον Πολιτισμοῦ στὸ κτίριον τῆς ὁδοῦ Πρυτανείου 9 (Πλάκα) τὸ φθινόπωρον τοῦ 1985 μὲ τίτλον «Ἡ Γέννησις τῆς Γραφῆς». Τὸ κλισιὸν ποὺ δημοσιεύθη

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

‘Η πληροφορική στή ζωή τής ‘Εκκλησίας *

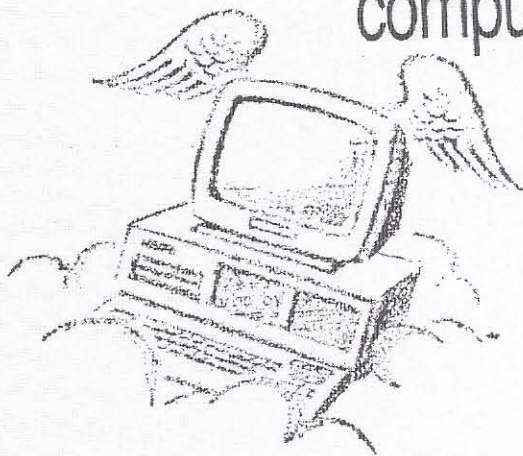
ΤΟΥ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
‘Επ. Καθηγητού του Πανεπιστημίου ‘Αθηνών

«Πληροφορική» και πληροφορική

‘Αν, λοιπόν, όπως είδαμε λίγο πιο πάνω, ή εκ μέρους του Θεού πληροφόρηση των ανθρώπων τής ‘Εκκλησίας με έγγυημένες και ασφαλείς πληροφορίες συνιστά μιὰς άλλης τάξεως «πληροφορική επιστήμη», εν τούτοις ή επιστήμη τής πληροφορικής με τις εφαρμογές της αποδεικνύεται επίσης χρήσιμη στή ζωή τής ‘Εκκλησίας.

‘Ενας ζωντανός οργανισμός όπως είναι ή ‘Εκκλησία μας χρειάζεται πάσης φύσεως πληροφορίες για να μπορεί να προγραμματίσει τὸ έργο του και να λάβει τις ανάλογες αποφάσεις. Βρίσκεται, λοιπόν, στήν εποχή μας μπροστά σε καινούριες δυνατότητες τής επιστήμης και τις δοκιμάζει για μιὰ καλύτερη οργάνωση και επικοινωνία. Τήν βοήθεια τής πληροφορικής επικαλείται ή ‘Εκκλησία τόσο στήν θεωρητική διερεύνηση και επεξεργασία των πηγών της όσο και στήν οργάνωση τής πρακτικής καθ’ ήμέραν ζωής της.

Τί ψυχή έχει ένας computer;

«Εάν με φωτός ταχύτητα...». ‘Ηλεκτρονική... μεταγραφή ψαλμικού στίχου!

(* Σύνεχεια εκ τής σελ. 275 του υπ’ άρ. 13 τεύχους

‘Ακούστε», μου έλεγε σε πρόσφατη συνάντησή μας ο αδελφός R.-Ferdinand Poswick, διευθυντής του «Κέντρου: Πληροφορική και ‘Αγία Γραφή» του ‘Αββαείου των Βενδικτινών στο Maredsous (Βέλγιο)¹⁴: «Για να μπορέσουμε να έντοπίσουμε και να διασταυρώσουμε μιὰ έννοια διατρέχοντας τις δύο χιλιάδες σελίδες τής ‘Αγίας Γραφής, χρειαζόμαστε διακόσιες πενήντα ώρες ανάγνωσης. ‘Ο ύπολογιστής (H/Y) μπορεί να αναζητήσει και να βρει τον ίδιο τύπο πληροφορίας μέσα σε τρία λεπτά (3’) ή τρία δευτερόλεπτα (3’'), ανάλογα με την ικανότητα που διαθέτει».

‘Αναλαμβάνοντας τας πτέρυγας του καθ’ έρθρον, τρέχοντας δηλαδή με την ταχύτητα σχεδόν του φωτός, ο ήλεκτρονικός ύπολογιστής διατρέχει και έντοπίζει ταχύτατα οποιαδήποτε πληροφορία θέλουμε από την ‘Αγία Γραφή¹⁵.

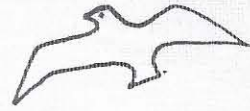
«Διαβάζοντας», χωρίς άπλά και μόνο να «βλέπουν»¹⁶ — πριν από μās για μās — προβάλλει στήν οθόνη του τις απαντήσεις θέτοντας στή διάθεσή μας τους καρπούς τής διερευνήσεως και επεξεργασίας που έκανε, αφού θα έχει βέβαια προηγηθεί ο κατάλληλος προγραμματισμός του.

‘Ενα πρότυπο Κέντρον έρευνας και εφαρμογών

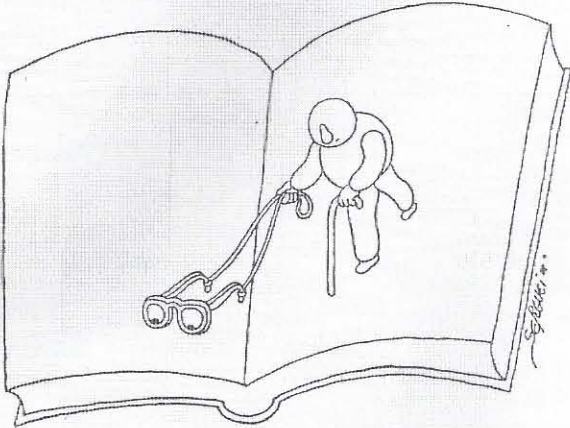
‘Ενός τέτοιου τύπου έργασία συντελείται εδώ και δεκαπέντε περίπου χρόνια στο ‘Αββαείο του Μαρετσοῦ (Maredsous) από την δεκαπενταμελή ομάδα που διευθύνει ο αδελφός R.-F. Poswick. ‘Επιστήμονες τής πληροφορικής, φιλόλογοι, βιβλικοί θεολόγοι και ειδικοί στήν τεκμηρίωση εργάζονται άσυνα για να φέρουν εις πέρας τὸ σημαντικό πολύπλευρο έργο τους¹⁷.

Τὸ έργο αυτό συνίσταται πρωταρχικά στήν σε βάθος μελέτη των πηγών του Χριστιανισμού, Παλαιάς και Καινής Διαθήκης. Κύριος στόχος παραμένει ή σύγκριση των συγχρόνων μεταφράσεων τής ‘Αγίας Γραφής με τὰ πρωτότυπα κείμενα (έβραϊκά/άραμαϊκά, ελληνικά) και τις γλώσσες μεταδόσεώς της (λατινικά, συριακά, άραβικά κλπ.). Με αυτόν τον τρόπο πιστεύεται ότι θα παρασχιθει ή κατάλληλη βοήθεια για καλύτερη διεύδυση στα ίερά κείμενα: θα βοηθηθει ή έρευνα και θα προωθηθει τὰ κείμενα αυτά σε μεγάλο αριθμό ατόμων που έχουν ανάγκη σ ή με ρα αυτού άκριβώς του λόγου τής ζωής.

σ ε δρόμους ποιμαντικής διακονίας

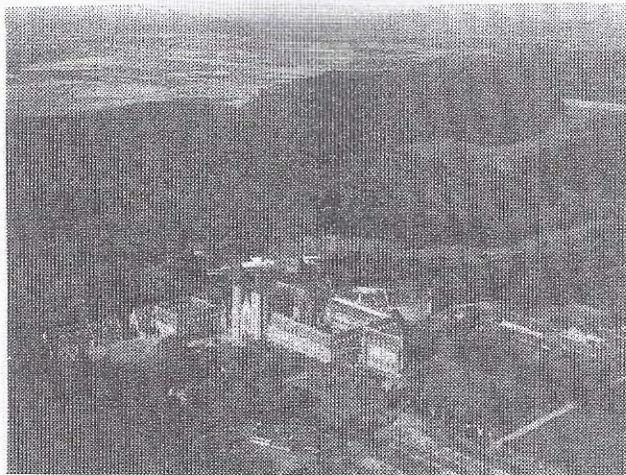
Σε μιά εποχή, δηλαδή, που συντελείται μία πολιτιστική και κοινωνική μεταβολή σε επίπεδο μάλιστα μεταλλάξεως (mutation), ή βοήθεια στην οποία σκοπεύει το «Κέντρο: Πληροφορική και Άγια

Γραφή» εκτόπισε την γραμματική γραφή, ο ηλεκτρονικός υπολογιστής διαβάζει..., πριν από μας για μας. Σκέψο από τον «Le Monde de l' Education»

Γραφή» συνίσταται στο να στρέψει την προσοχή μας προς τις πηγές ενός πολιτισμού που εξαφανίζεται μπρός στα μάτια μας. Η Άγια Γραφή συνιστά μία αν όχι την κύρια πηγή του πολιτισμού μας. Επιχειρεί, λοιπόν, το έν λόγω Κέντρο να προσεγγίσει την Πηγή αυτή με τα πλέον σύγχρονα μέσα που υπάρχουν και ιδιαίτερα μέσω της ηλεκτρονικής γραφής των υπολογιστών που προσφέρεται σε ταχύτατη διερεύνηση και επεξεργασία¹⁸.

Δέν αρκείται μόνο στην δημιουργία Τράπεζας βιβλικών δεδομένων, στην έκδοση Ταμείων

Αποψη από αέρος του Άββαείου του Maredsous.

Από το εξώφυλλο του «Εγκυκλοπαιδικού λεξικού της Άγιας Γραφής». Όλο το περιεχόμενο του λεξικού καθώς και συμπληρωματικές πληροφορίες μπορούν να απεικονιστούν στην οθόνη της τερματικής σας μονάδας, εάν συνδεθήτε τηλεφωνικά μέσω κατάλληλου κωδικού αριθμού με το γαλλικό σύστημα minitel.

επί μέρους βιβλίων της Άγιας Γραφής ή συνολικού άγιογραφικού πίνακος προς ποιμαντική χρήση, λεξικών, ειδικών συλλογών και λοιπών εργαλείων έρευνας και μελέτης¹⁹.

Ααμβάνει υπόψη και μελετά τον πλήρη κύκλο που διαγράφει ο ζωοποιός λόγος του Θεού. Όταν α) αποτυπώνεται σε βιβλία· β) έρμηνεύεται από τους θεολόγους· γ) οικοδομεί κοινότητες που βασίζονται σ' αυτά τα βιβλία. Κοινότητες που δ) συγκροτούν όλες αυτές τις παραδεδωμένες και παραδιδόμενες γνώσεις και τις καταγράφουν μέσα σε δικά τους βιβλία, αρχεία, τεκμήρια. Κοινότητες, που ε) ζούν και οργανώνουν την πρακτική καθημερινή τους ζωή και ποιμαίνουν τον άνθρωπο.

Προγράμματα βιβλιοθηκονομίας και εξειδικευμένης βιβλιογραφίας

Ανάμεσα λοιπόν στα προγράμματα που επεξερ-

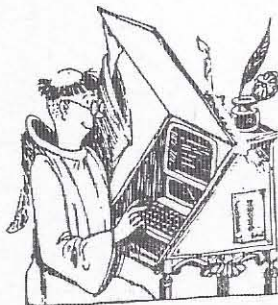
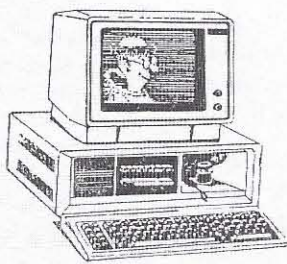
γάζεται το Κέντρο του Μαρετσού είναι και προγράμματα Βιβλιοθηκονομίας και ένα σχέδιο συνεργασίας Βιβλιοθηκών θρησκευτικών έπιστημών. Σε σύμπραξη μάλιστα με τις Ευρωπαϊκές Οικονομικές Κοινότητες (Ε.Ο.Κ.) θα θέσει σε εφαρμογή ένα σχέδιο απογραφής χιλίων (1000) σημαντικών βιβλιοθηκονομικών όρων που θα χρησιμεύσουν ως όργανο εργασίας μεταξύ διαφόρων ευρωπαϊκών οργανισμών.

Αξιοποιώντας μάλιστα μία πρωτότυπη αντίληψη εξειδικευμένης βιβλιογραφίας προχώρησε σε έκδοση πέντε δεσμίδων μικροδελτίων (microfiches) οι οποίες περιλαμβάνουν δελτία βιβλίων συγκεκριμένων βελγικών βιβλιοθηκών (όπως του ίδιου του Άββαείου, εικόνας, θρησκευτικής μουσικής, βυζαντινολογίας, ποιμαντικής της οικογενείας)²¹.

Ένα βιντεοτέξ στο γραφείο σας

Γνώσεις και πληροφορίες που συγκεντρώνονται και καταγράφονται δεν αποθηκεύονται απλώς προς άρχαιακή χρήση. Στόχος είναι ή όσο το δυνατό ευρύτερη κυκλοφορήσή τους σε ένα μεγάλο κοινό των εκκλησιαστικών κοινοτήτων. Έτσι από τον Σεπτέμβριο του 1987 τέθηκε σε λειτουργία ή υπηρεσία Probitel²², σε σύστημα Βιντεοτέξ, που είναι κάτι ανάλογο του γαλλικού Minitel²³.

Κάθε επίσκοπος, αρχιερατικός επίτροπος, έφημέριος, αλλά ακόμα και λαϊκός, έχοντας μία τεμαχική μονάδα μπορεί να εισέρχεται στο κύκλωμα και να έχει πληροφορίες που αφορούν διευθύνσεις εκκλησιαστικών κέντρων λήψεως αποφάσεων και πληροφοριών, εκδηλώσεις που οργανώνονται στην χώρα και ενδιαφέρουν τον θρησκευόμενο κόσμο, ανακοινώσεις, πολιτιστικές πληροφορίες, πρόσφατες εκδόσεις, προγράμματα χριστιανικών εκπομπών ραδιοφώνου και τηλεόρασης, πίνακες περιεχομένων περιοδικών που κυκλοφορούν κ.λπ.²⁴.

Ερωτάτε...

Σας απαντάμε!

Από την διαφημιστική καμπάνια για την υπηρεσία Probitel (βιντεοτέξ) και την λογισμική υποστήριξη της ένορίας.

Βάλτε την ένορία σας σε κομπιούτερ

Η ένορία υπό την σημερινή αύξηση των ευθυνών της, των στόχων και λοιπών αρμοδιοτήτων της έχει ανάγκη από μία συστηματική οργάνωση τύπου λογι-

σμικής υποστήριξης της πληροφορικής για να περατώσει το πολυσχιδές έργο της. Την ανάγκη αυτή έξυπηρετεί το «ευρωπαϊκό ποιμαντικό πρόγραμμα» που έχει σχεδιάσει το Κέντρο²⁵.

Το πρόγραμμα αυτό που μπορεί να περιλάβει στοιχεία όλων των ένοριτών, να σχεδιάσει δραστηριότητες, να κρατήσει κίνηση λογιστηρίου, να έξυπηρετήσει ανάγκες γραμματείας, εκδόσεως κειμένων, να εκδώσει πιστοποιητικά και βεβαιώσεις σε περισσότερες γλώσσες, είναι ήδη έτοιμο και πωλείται με τις δισκέτες και το έγχειρίδιο χρήσεως.

14. Σχετικά με το πολυσχιδές έργο του Άββαείου βλ. έκδοση των μοναχών του, Abbaye de Maredsous, 1986, 32 σ. Η διεύθυνση του Άββαείου είναι ή ακόλουθη: B-5198 Denée (Anhée) — Belgique (Βέλγιο). Οι βενεδικτινοί μοναχοί ακολουθούν τον Κανόνα (κανονισμό) του Αγίου Βενεδίκτου (480-560 μ.Χ.). Τον Κανονισμό του ορθόδοξου μοναχικού βίου του Αγίου Βενεδίκτου, σε μετάφραση από το λατινικό πρωτότυπο, υπό Παύλου Ιερομόναχου Αγιορείτου (†1921), μαζί με παρατηρήσεις του σε παράρτημα, εξέδωσε ο Γέρον Νήφων (Ιεροδιάκονος) και ή συνοδία αυτού, "Άγιον Όρος Άθω, Άγιορείτικες Έκδόσεις 2, 1986, 196 σ. Σύνομη ανάλυση του Κανονισμού με έλάχιστα βιογραφικά περιλαμβάνονται στο βιβλίο του Χρυσοστόμου Τηνιακού, Έμπειρίες αγίων (βίος και έργα), Άθήναι, Έκδ. «Τήνος»: Οδηγητικές μορφές 6, χ.χ., σ. 7-25.

15. Έδώ, μάς έρχεται στο νοῦ ο ψαμμικός στίχος «άν αναλάβοιμ τās πτέρυγās μου κατ' όρθρον...» (Ψαλμός ρλη' 9), που αποδίδει το έβραϊκό «άν αναλάβι τās πτέρυγας του όρθρου = άν με φωτός ταχύτητα» (βλ. Π. Ν. Τρεμπέλα, Τό Ψαλτήριον, μετά συντόμου έρμηνείας, Άθήναι, Έκδ. «Ζωή», 1955, σ. 579, ύποσημείωση 1). Την ήλεκτρονική... μεταγραφή του στίχου είναι δυνατόν να απεικονίσει το αναδημοσιευμένο σκίτσο διαφημίσεως της εταιρείας πληροφοριών συστημάτων epsilon που κυκλοφόρησε στο φύλλο της 8 Μαρτίου 1987 στην «Καθημερινή». «Η ψυχή του computer είναι οι άνθρωποι που βρίσκονται πίσω... του» σημειωνόταν σε σχόλιο.

16. Το τι βλέπει και πως διαβάζει ένας ήλεκτρονικός ύπολογιστής δεν είναι ίσως του παρόντος να το εξετάσουμε και να το εξηγήσουμε. Ξεπερνάει ασφαλώς τους στόχους του παρόντος άρθρου. Παραπέμπουμε στο κεφάλαιο. «Η έπιστημονική ψυχολογία... (την εποχή του ύπολογιστή)», ιδιαίτερα στις παραγράφους: Προς την μηχανή της τρίτης γενιάς, Διαβάζω δεν σημαίνει βλέπω, του τόμου I της Έγκυκλοπαίδειας Univers de la Psychologie, Paris, Έδ. Lidis, 1979, σ. 494-496.

17. Το έργο αυτό επιτελείται στα πλαίσια του Centre: Informatique et Bible (C.I.B., Κέντρο: Πληροφορική και Άγία Γραφή). Για το Κέντρο μάς πληροφορεί ειδική έκδοση του που κυκλοφόρησαν οι Brepols Publishers το 1981. Την δραστηριότητά του βλέπουμε στο τριμηνιαίο ενημερωτικό γράμμα που εκδίδει και ονομάζεται «INTERFACE». Το πρώτο του 1988 έφερε τον αριθμό 28 (15 Μαρτίου). Την ψυχή του Κέντρου συνιστά ο μνημονευθείς αδελφός R.-F. Poswick, ό οποίος είναι και διευθυντής συντάξεως του «Interface». Συντάκτης πολλών άρθρων στα διάφορα τεύχη θα εκδώσει

προσεχώς βιβλίο με τίτλο: «Médias électroniques et responsabilités de l'Église» (Ηλεκτρονικά μέσα και υπευθυνότητες της Έκκλησίας). Στην συνάντησή μας που αναφέραμε πιο πάνω συζητήσαμε επί μακρόν για τα προβλήματα που θέτει η Πληροφορική στην εποχή μας. Μπορέσαμε ν' ανταλλάξουμε απόψεις και να πλησιάσουμε τα προβλήματα αυτά με τους τρόπους προσεγγίσεως που προσφέρονται από την ανατολική και δυτική Παράδοση. Έχω υπόψη μου επίσης ένα πολυγραφημένο κείμενό του τεσσάρων σελίδων από σημειώσεις διαλέξεως που είχε δώσει στις Βρυξέλλες (17 Μαρτίου 1987) με τίτλο: «Τι είδους πολιτισμός για την εποχή της Πληροφορικής;»

18. Βλ. το κύριο άρθρο του R.—F. Poswick στο «Interface», τεύχος 14, Été 1984, σ. 1. Δέν πρέπει να λησμονηθεί η συμβολή του Άββαείου στην ρωμαιοκαθολική βιβλική ανανέωση μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο με την μετάφραση της Άγιας Γραφής την επονομαζόμενη μετάφραση του Μαρτεσσού, που έγινε από τον π. Georges Passelecq και την έκδοση του περιοδικού «Άγια Γραφή και χριστιανική ζωή» (Bible et Vie Chrétienne) το 1952 από τον π. Célestin Charlier. Η μετάφραση, το περιοδικό μαζί με πολλές άλλες εκδόσεις οδήγησαν σ' αυτό που ονομάστηκε «βιβλική κίνηση» και καταξιώθηκε από την Β' Σύνοδο του Βατικανού. Περισσότερα στοιχεία θα βρει ο αναγνώστης σε εισήγηση του R.—F. Poswick κατά την παρουσίαση της συλλογής «Fils d' Abraham» στο Παρίσι στις 30.11.1987. Η εισήγηση που φέρει τον τίτλο «Fils d' Abraham. Une spiritualité pour la culture de l'ère électronique» (Τέκνα του Άβραάμ. Μία πνευματικότητα για τον πολιτισμό της ηλεκτρονικής εποχής), δημοσιεύθηκε στο ειδικό δελτίο «Fils d' Abraham» (15 Μαρτίου 1988, σ. 6-7) που εκδίδεται ως παράρτημα του «Interface».

19. Σχετικά πλήρη κατάλογο των εκδόσεών του βλ. στο τεύχος 16, Été 1985 του «Interface». Από τις τελευταίες εκδόσεις σημειώνουμε το Dictionnaire encyclopédique de la Bible, Turnhout (Βέλγιο), Éd. Brepols, 1987, 1408 σ.: G. Passelecq — R.—F. Poswick, Table pastorale de la Bible (Ποιμαντικός πίνακας της Άγιας Γραφής), Paris, Lethielleux, 1974 και την συλλογή «Fils d' Abraham» (Τέκνα του Άβραάμ), Turnhout (Βέλγιο), Éd. Brepols, 1987.

20. Βλ. σημείωμα του G. Servais, Bibliothéconomie, Terminologie, C.E.E.: Une coopération prometteuse (Βιβλιοθηκονομία, Ορολογία, Ε.Ο.Κ.: Μία συνεργασία που υπόσχεται πολλά) περ. «Interface», τεύχος 28, 15 Μαρτίου 1988, σ. 3.

21. Κάτι ανάλογο θα μπορούσε να γίνει και για Έλληνικές Βιβλιοθήκες όπως π.χ. για τον Κατάλογο παλαιών βιβλίων (1466-1800) της Βιβλιοθήκης της Ιεράς Συνόδου. Μία πρώτη προσπάθεια καταλογογράφησης τους έγινε από την Στυλιανή Πολυχρονιάδου στην πτυχιακή της εργασία στο Τ.Ε.Ι. Αθήνας στο Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας. Τέτοιου τύπου εργασίες πρέπει να προηγηθούν της μετατροπής των καταλόγων βιβλίων σε δεσμίδες μικροδελτίων.

22. Τα έργα της υπηρεσίας Probitel συνδυάστηκαν με την Ημερίδα μέσω μαζικής επικοινωνίας που έγινε στις 27 Σεπτεμβρίου 1987 και είχε ως τίτλο: Église en communication (Μία Έκκλησία που επικοινωνεί). Ταυτόχρονα κυκλο-

φόρησε ένα δεκαεξασέλιδο τεύχος σε σχήμα εφημερίδος με τον ίδιο τίτλο, στο οποίο παρουσιάζονταν όλα τα μέσα χριστιανικής εμπνεύσεως, οι δυνατότητες κατάρτισης καθώς και γνώμες δημοσιογράφων που ασχολούνται με την θερησκευτική πληροφόρηση.

23. Για την κατανόηση αυτής της εκ πρώτης όψεως «βαβυλωνιακή» ορολογίας, βλ. σημείωμα στη στήλη Τεχνολογία των «Σελίδων της Καθημερινής» (14 Αυγούστου 1988) του Γιάννη Ριζόπουλου, Στην εποχή του Minitel... «Κλειστό δίκτυο» βιντεοτέξ έχει εγκαταστήσει το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων στο Ζάππειο μέγαρο, όπου και η ελληνική προεδρία της Ε.Ο.Κ.

24. Ο επίσκοπος της πόλεως Metz (Γαλλία) Pierre Raffin, εκμεταλλευόμενος το σύστημα minitel, που είναι πολύ διαδεδομένο στη Γαλλία, το χρησιμοποιεί για άμεση επικοινωνία με το ποιμνίο του. «Όλα τα πνευματικά του τέκνα μπορούν να του θέτουν άμεσες ερωτήσεις που τους απασχολούν και εκείνος με την βοήθεια ομάδος ιερέων δίδει τις απαντήσεις επί της ώθησης του τεμαχικού. Ο νέος τρόπος εύαγγελισμού «υποχρεώνει»!

25. Το πρόγραμμα αυτό ονομάζεται DEPP (= DEBORA European Pastoral Program). DEBORA είναι τα αρχικά της υπηρεσίας τεκμηρίωσης και βιβλικών μελετών μέσω υπολογιστών και αυτοματοποιημένων δικτύων (Documentation et Études Bibliques par Ordinateurs et Réseaux automatisés). Η υπηρεσία αυτή εκδίδει ειδικό δελτίο «DEBORA-DOC. INFORMATIONS» παράρτημα του «Interface».

ΔΥΟ ΝΕΕΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

● Βλασίου Ίω. Φειδά

Καθηγητού του Παν/μίου Αθηνών

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΡΩΣΣΙΑΣ (988 - 1988)

(3η έκδοσις)

Η συμμετοχή της Έκκλησίας της Ελλάδος στον εορτασμό της Χιλιετηρίδος για τον εκχριστιανισμό των Ρώσων. Στά επιτά κεφάλαια του έργου (466 σελίδων) βλ. η ιστορία της Έκκλησίας της Ρωσσίας, από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα.

● Πρωτοπρ. Γεωργίου Δ. Μεταλληνού,
Επικ. Καθηγητού

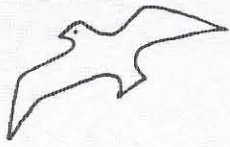
Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

(υπέρ της του κόσμου ζωής και σωτηρίας)

Ένα βιβλίο που βοηθά τον αναγνώστη να συνειδητοποιήσει τη διακονική, μαρτυρική και αγωνιστική πορεία της Έκκλησίας, ιδιαίτερα στην εποχή μας, που η πνευματική σύγχυση αδειάζει επικίνδυνα και η Αλήθεια γίνεται όλο και πιο δυσδιάκριτη.

Γράψατε: Άποστολική Διακονία, Γασιών 1, 115 21 Αθήνα, τηλ. 722.8008.

Βιβλιοπωλείο: Δραγατσάνιου 2, Πλατ. Κλαυθμώνος, τηλ. 322.8637.

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

Ἡ πληροφορική στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας *

ΤΟΥ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
Ἐπ. Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Ἐρωτήματα καὶ προβληματισμοὶ

Ἐγείρονται, ὅμως, ἀναπόφευκτα ὀρισμένα ἐρωτήματα. Μήπως, δηλαδή, μὲ ὅλ' αὐτὰ τὰ ἀπομνημονευτικά ἐργαλεῖα καὶ τὶς «σκαλωσιές» τὰ χάσουμε τελικὰ καὶ χαθοῦμε; Χαθεῖ, δηλαδή, ἀπὸ τὸν ὀρίζοντά μας ὁ Θεὸς καὶ ὁ Ἄνθρωπος, ἡ Ἁγία Γραφή καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Λόγου; Ὁ κίνδυνος ὑφίσταται πραγματικά. Ἐξαρτᾶται, ὅμως, ἀπὸ τὴ χρήση ποὺ θὰ κάνουμε τῆς συγκεκριμένης σύγχρονης τεχνολογίας.

Ἄν, δηλαδή, χρησιμοποιήσουμε τὴν μηχανοργάνωση σὰν πρόφαση γιὰ νὰ δυσκολέψουμε ἢ γιὰ ν' ἀποφύγουμε τὴν ἀνθρώπινη σχέση καὶ ἐπαφή, περιτειχισμένοι ἀπὸ ὑψηλὰ τεχνολογικά τείχη ἢ ἂν τὴν χρησιμοποιήσουμε γιὰ νὰ διευκολύνουμε αὐτὴν τὴν σχέση ἔχοντας φορτώσει ἄλλοῦ, στὴν μηχανή, τὰ γιὰ μᾶς βαρέα καὶ δυσβάσταχτα φορτία πλὴν ὅμως χρήσιμα ὅταν εἶναι ἀποθηκευμένα ἄλλοῦ καὶ ἔτοιμα σὲ πρώτη ζήτηση.

Μήπως ἐκεῖνο ποὺ εἶναι τελικὰ ἀναγκαῖο εἶναι μία ἀ γ ω γ ῆ τ ῆ ς θ ὕ μ η ς ἔτσι ὥστε νὰ θυμόμαστε προσωπικά ποῦ εἶναι ἀπομνημονευμένα ποικίλα καὶ διάφορα στοιχεῖα δεδομένα; Μία θύμηση (souvenir) ποὺ νὰ μᾶς ὀδηγεῖ στὶς ἐπὶ μέρους μ ν ῆ μ ε ς (mémoires); Εἶναι πολὺ πιθανὸν σ' αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἀγωγή νὰ ἐγκραίνεται καὶ ἡ τέχνη τῆς χρησιμοποίησεως τῆς ἐπιστήμης τῆς Πληροφορικῆς στὴν Ποιμαντική, τὴν κατεξοχὴν «τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν».

Ὅλ' αὐτὰ πάντως τὰ νέα στοιχεῖα δὲν νομίζουμε ὅτι μποροῦν νὰ εἰσέλθουν ἀνεξέλεγκτα στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Χρειαζέται μία ἐπαγρύπνηση καὶ ἐπιτήρηση, Θεολογία, ἂν θέλετε, «εἰσόδων καὶ ἐξόδων» (πρβλ. Ψαλμὸ ρκ' 8).

Στὶς δυτικὲς ἄλλωστε Ἐκκλησίες, οἱ ὁποῖες ἐφόσον ζοῦν στὴν προηγμένη τεχνολογικὰ δυτικὴ και-

νονία υἱοθετοῦν καὶ τοὺς νέους τρόπους ποὺ περιγράφουμε πρὸς πάνω, οἱ ὑπεύθυνοι προβληματίζονται ὡς πρὸς τὴν χρῆση τους.

Συγκαλοῦν συνεπῶς Ἡμερίδες στοχασμοῦ γιὰ τὴν πληροφορική, διεθνῆ καὶ οἰκουμενικά Σεμινάρια γιὰ τὴν σχέση τῶν Ἐκκλησιῶν μὲ τὸ βιντεοτέξ καὶ τὴν τηλεματική — τὸ ἕκτο ἐγινε 31 Μαΐου μὲ 4 Ἰουνίου 1988 στὸ Μαρετσοῦ —, καθὼς καὶ διεθνῆ Συνέδρια μὲ θέμα, «Βίβλος καὶ Πληροφορική: μέθοδοι, ἐργαλεῖα, ἀποτελέσματα» (τὸ δεύτερο ἐγινε 9 μὲ 13 Ἰουνίου 1988 στὴν Ἱερουσαλήμ)²⁶.

Αὐτὰ καὶ πολλὰ ἄλλα ποὺ συμβαίνουν σὲ παγκόσμιο ἐπίπεδο δείχνουν ἕναν ἔντονο προβληματισμὸ, λεπτὴ ἀνησυχία ὡς πρὸς τὸ μέλλον ἀλλὰ καὶ ἐλπίδα γιὰ διέξοδο ἀπὸ τὰ ἀδιέξοδα στὰ ὁποῖα ἔχουμε ὀδηγηθεῖ.

Στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος;

Στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀπ' ὅ,τι γνωρίζουμε ἔχει ἤδη δημιουργηθεῖ ἕνα ζωηρὸ ἐνδιαφέρον γιὰ πληροφορική μηχανοργάνωση καὶ τηλεπληροφορική.

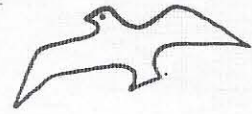
Στὴν Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Θείας Λατρείας καὶ Ποιμαντικοῦ Ἔργου ἔχει ἤδη προταθεῖ ἀπὸ τὸν ὑπογράφοντα τὸ «πέρασμα» σὲ ὑπολογιστὴ τοῦ ἐρωτηματολογίου «Ἐνοριακὴ ὀργάνωση καὶ ζωὴ» οὕτως ὥστε νὰ ἀποτυπωθεῖ εὐχερέστερα τὸ ποιμαντικὸ ἔργο ποὺ λαμβάνει χώρα στὸ βασικὸ κύτταρο τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ζωῆς ποὺ εἶναι ἡ Ἐνορία²⁷.

Μαθαίνουμε ὅτι πολλοὶ ἐφημέριοι — μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ φοιτητές μας — εἴτε μετὰ τὴν χειροτονία τους εἴτε πρὶν καὶ λόγῳ μάλιστα ἐπαγγέλματος ἔχουν καταρτισθεῖ σὲ θέματα πληροφορικῆς. Ὅρισμένοι μάλιστα ἐφαρμόζουν τὶς γνώσεις αὐτὲς γιὰ τὴν ὀργάνωση τῆς ἐνορίας τους.

Πληροφοροῦμεθα ὅτι καὶ σὲ ἐπίπεδο Ἱ. Μητρο-

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 299 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 14 τεύχους.

σὲ δρόμους ποιμαντικῆς διακονίας

πόλεων ἔχει ἀρχίσει συζήτηση ὡς πρὸς τὴν σκοπιμότητα καὶ χρησιμότητα χρησιμοποίησεως τῆς νέας τεχνολογίας. Προωθημένες φήμες ὁμιλοῦν γιὰ ἕνα ρεζὴ τέτοιου τύπου δραστηριοτήτων. Γνωρίζουμε τὴν περίπτωση Ἰ. Μητροπόλεως, ἡ ὁποία στὴν πλήρη της διεύθυνση ἀναγράφει καὶ ἀριθμὸ Τέλεφαξ²⁸.

Ἐκκλήση γιὰ συνεργασία

Εἶναι πλέον καιρὸς γιὰ μίαν πρώτη ἀπογραφή ὡς πρὸς τὴν πρακτικὴ ὄψη τῆς πληροφορικῆς στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Κάνουμε, λοιπόν, ἐκκλήση ἀπὸ τῆ στήλη μας πρὸς ὅλους τοὺς ἐκκλησιαστικούς ὑπευθύνους νὰ μᾶς πληροφορήσουν γιὰ τὴν ἔκταση ποὺ ἔχει πάρει ἡ Πληροφορικὴ στὴ ζωὴ τους ἀλλὰ καὶ στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἔστω, ὅμως, κι ἂν δὲν ἔχει πάρει ἀκόμα κάποια θέση ἡ Πληροφορικὴ στὴ ζωὴ τους, θὰ μᾶς ἐνδιέφερε νὰ ἐπικοινωνήσουν μαζί μας καὶ νὰ μᾶς γράψουν τὶς ἀπόψεις τους γι' αὐτὸ τὸ ἐπὶ θύραις καὶ ἐντὸς τῶν πυλῶν φαινόμενο τῆς σύγχρονης ζωῆς. Ἡ ἀλληλογραφία, ἀπευθυνομένη πρὸς τὸ

Περιοδικὸ «Ἐκκλησία»

Ἐπ. Καθηγητῆ Α. Μ. Σταυρόπουλου

Ἔρευνα: Ἡ Πληροφορικὴ στὴν Ἐκκλησία

Ἰωάννου Γενναδίου 14

11524 Ἀθήνα.

παρακαλοῦμε νὰ εἶναι ἐπάνωμυ οὕτως ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ διατηρηθεῖ ἡ πρώτη ἐπαφὴ γνωριμίας καὶ γιὰ τὴν περίπτωση ἀποστολῆς περαιτέρω ὑλικοῦ ἢ ὀργανώσεως κοινῆς συναντήσεως ὄλων αὐτῶν ποὺ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὸ σημαντικὸ αὐτὸ θέμα²⁹.

Προσκαλοῦμε ἐπίσης ἀπὸ τὴ θέση αὐτῆ, νὰ μᾶς πληροφορήσουν γιὰ τὴ δουλειὰ τους καὶ ὅσοι ἀσχολοῦνται μὲσω τῶν ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν μὲ θεωρητικότερη διερεύνηση καὶ ἐπεξεργασία τῶν πηγῶν ἢ ἀποτελεσμάτων ἄλλου τύπου ἐρευνῶν ποὺ ἀπτονται τῆς θεολογικῆς ἐπιστήμης. Γνωρίζουμε μερικές προσπάθειες ποὺ ἔχουν ἤδη γίνεϊ ἀπὸ πανεπιστημιακούς συναδέλφους καθὼς καὶ τὰ προβλήματα ποὺ ἀνακύπτουν³⁰. Θὰ ἦταν πολὺ χρήσιμη γιὰ ὅλους μας ἡ κοινοποίησις μὲ τὴν δημοσίευσή ἀπὸ τὸ περιο-

δικὸ τέτοιου καταλόγου ἐρευνητικῶν ἐργασιῶν ποὺ ἔχουν περατωθεῖ ἢ βρίσκονται σὲ στάδιο ἐξελέξεως.

Θὰ περιμένουμε μὲ ἀνυπομονησία τὶς ἀπαντήσεις ὄλων.

26. Γιὰ τὴν διεθνή κίνηση σὲ ὅλα αὐτὰ τὰ ζητήματα ποὺ ἀναφέραμε ἐνημερώνει ἱκανοποιητικὰ τὸ δελτίο «Interface».

27. Βλ. ἐπιστολή μου πρὸς τὸν Σεβασμιώτατο Πρόεδρο τῆς Ἐπιτροπῆς, Μητροπολίτη Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριάς κ. Προκόπιο, ἀπὸ 20 Νοεμβρίου 1986. Τὸ ἐρωτηματολόγιο δημοσιεύτηκε στὸν «Ἐφημέριο» 1/15 Σεπτεμβρίου 1986, σ. 271-274.

28. «Στὰ ἑλληνικά τὸ «τέλεφαξ» θὰ μπορούσε νὰ ἀποδοθεῖ μὲ τὴ λέξη τηλεομοιοτυπία, ἀπλῶς, γιατί ὁμοιοτυπῶναι ἐνώπιον τοῦ ἀποδέκτη-λήπτη τὸ ἔγγραφο ἢ ἔντυπο κείμενο τοῦ ἀποστολέα-πομπῆ, μὲ τηλεδιαβίβαση. Εἶναι τὸ «ἀκριβὲς ἀντίγραφο» τῆς ἠλεκτρονικῆς ἐποχῆς». Αὐτὰ ἀναφέρονται σὲ σημείωμα ἐπιγραφόμενο: Τέλεφαξ καὶ ... τηλε-κυβερνητικὴ («Καθημερινή» 18.9.1988).

29. Κίνηση συντονισμοῦ γιὰ τὶς ἐφαρμογές τῆς Πληροφορικῆς στὴν «κοινωνικὴ ἐργασία» ἔχει κάνει τὸ «Συμβούλιον Ἐπιμορφώσεως στὴν Κοινωνικὴ Ἔργασία» (Σ.Ε.Κ.Ε.) 30 Σεπτεμβρίου μὲ 3 Ὀκτωβρίου 1987, ποὺ ὀργάνωσε ἐπιμορφωτικὸ σεμινάριο μὲ τίτλο: Εἰσαγωγή καὶ ἀξιοποίηση τοῦ ἠλεκτρονικοῦ ὑπολογιστῆ στὶς κοινωνικὲς ὑπηρεσίες, στὸ ὁποῖο, ἀπὸ ὄ,τι γνωρίζουμε, ἔλαβαν μέρος καὶ κληρικοί. Βλ. περ. «Ἐκλογή Θεμάτων Κοινωνικῆς Προνοίας» τεύχος ἀρ. 75, Ὀκτωβρίου-Δεκεμβρίου 1987, σ. 210-211. Ἀπὸ τὸ ἴδιο τεύχος ἡ «Ἐκλογή» καθιέρωσε εἰδικὴ στήλη ποὺ τὴν τιτλοφορεῖ «Ἡ Πληροφορικὴ στὴν Κοινωνικὴ Ἔργασία» καὶ τὴν ὁποία ἐπιμελεῖται ἡ Καθηγήτρια τῆς Κοινωνικῆς Ἔργασίας Χριστίνα Βάγια Σ' αὐτὴν τὴν στήλη ἔχουν τὴν θέση τους ἐκθέσεις γιὰ σεμινάρια, βιβλιοπαρουσιάσεις, ἄρθρα σχετικὰ μὲ τὸ «Νομοσχέδιο γιὰ τὴν προστασία τοῦ ἀτόμου ἀπὸ τὴν ἐπεξεργασία τῶν προσωπικῶν πληροφοριῶν» ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ Ἐνιαίου Κωδικοῦ Ἀριθμοῦ Μητρώου (Ε.Κ.Α.Μ.) κ.λπ.

30. Βλ. προβλήματα ποὺ παρουσιάζει μίαν ἐνταξὴ σὲ ἠλεκτρονικὸ ὑπολογιστῆ τοῦ Ἐννοιολογικοῦ θησαυροῦ τῆς ἐλληνικῆς γραμματείας ἀπὸ τὸν 10 μὲχρι τὸ 15ο αἰῶνα. Τὰ ἐκθέτει ὁ Καθηγητῆς Ἡλίας Βουλγαράκης στὴν περιγραφὴ τῆς ἔρευνας ποὺ κάνει στὸ Α' τεύχος τοῦ Ἀπολογισμοῦ ἐρευνητικοῦ Προγράμματος, ποὺ ἔγινε σὲ συνεργασία Κωστή Κυριακίδη καὶ Βαρβάρας Γιαννακοπούλου, Ἀθήνα 1986, σ. 74. Ὁ ἴδιος στὶς σ. 25-28 μιλώντας γιὰ τὴν «πληροφόρηση στὴν ἐποχὴ μας» διαπιστώνει τὴν ἐπαρμαστατικὴ ἀλλαγὴ ποὺ ἔφερε ἡ διακράτηση τῆς πληροφορίας στὴν μνήμη τοῦ ἠλεκτρονικοῦ ἐγκεφάλου (τὴν χαρακτηρίζει ὡς «μετάλλαξη»). Στὴν συνέχεια δίδει στοιχεῖα ἀπὸ τὴν χρῆση τῶν ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν τόσο στὶς θετικές ὡς καὶ τὶς θεωρητικὲς ἐπιστῆμες συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Θεολογίας.